

Chambre des Représentants

Kamer der Volksvertegenwoordigers

25 JUNI 1946.

PROJET DE LOI

autorisant les femmes à exercer la profession
d'avoué.

EXPOSÉ DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

La loi du 7 avril 1922 a admis la femme à exercer la profession d'avocat.

Les principes qui jusqu'alors y avaient fait obstacle ont la même valeur en ce qui concerne la profession d'avoué.

L'évolution des idées, qui a fait prévaloir l'égalité de droits consacrée par la loi du 7 avril 1922, justifie, sans qu'il y ait à en faire la démonstration, la même décision lorsqu'il s'agit de l'exercice de la profession d'avoué. Il suffit, pour s'en convaincre, de signaler que la présentation d'une femme pour l'exercice de cette profession a tout récemment recueilli l'adhésion presque unanime de l'assemblée générale des magistrats d'une des plus hautes juridictions du pays.

La Cour de cassation, soucieuse du respect absolu de la légalité, s'est vue contrainte de casser la décision de la dite assemblée; ce faisant elle adopta les réquisitions du Procureur général dans les développements desquelles on lit : « Vous penserez comme moi et certainement aussi comme le Ministre de la Justice, qui vous a dénoncé la délibération de la Cour de Bruxelles, que bien des femmes seraient d'excellents avoués dont l'ordre et la ponctualité seraient précieux et pour les justiciables et pour les juges », et M. le Procureur général près la Cour de cassation concluait : « De votre arrêt, on inférera qu'il s'impose de modifier la loi ».

25 JUNI 1946.

WETSONTWERP

waarbij aan de vrouwen toegelaten wordt het beroep
van pleitbezorger uit te oefenen.

MEMORIE VAN TOELICHTING

MEVROUWEN, MIJNE HEEREN,

De wet van 7 April 1922 heeft aan de vrouwen toegelaten het beroep van advocaat uit te oefenen.

De beginselen die zulks tot dan toe verhinderd hadden gelden eveneens voor het beroep van pleitbezorger.

De evolutie van de begrippen, die de bij de wet van 7 April 1922 bekrachtigde gelijkheid van rechten heeft doen zegevieren, verantwoordt, zonder dat zulks eenig betoog behoeft, dezelfde beslissing wanneer het de uitoefening van het beroep van pleitbezorger betreft. Tot staving hiervan volstaat het er op te wijzen dat onlangs de voordracht van een vrouw voor het uitoefenen van dat beroep bijna eenstemmig werd goedgekeurd door de algemeene vergadering van de magistraten van een der hoogste rechtscolleges van het Land.

Het Hof van verbreking, bezorgd voor de volstrekte inachtneming van de wettelijkheid, zag er zich toe genoopt de beslissing van bedoelde vergadering te niet te doen; hierdoor sloot het Hof zich aan bij de uiteenzetting van den Procureur-Generaal waarin te lezen staat : « Gij zult het met mij eens zijn en voorzeker ook met den Minister van Justitie die U het besluit van het Hof te Brussel beteekend heeft, dat vele vrouwen uitstekende pleitbezorgers zouden zijn wier orde en stiptheid zouden ten goede komen niet alleen aan de rechtsonderhoorigen maar ook aan de rechters » en de heer Procureur-Generaal bij het Hof van verbreking besloot : « Uit uw arrest zal men afleiden dat de wet dient te worden gewijzigd ».

H.

*
**

Le projet est donc surabondamment justifié. Il semble même qu'il soit urgent que cette mesure s'attache à la loi du 7 avril 1922 à la manière d'un corollaire.

A la différence de celle-ci, le projet ne s'occupe du régime de l'autorisation maritale que pour en régler la communication au collège des avoués. C'est que depuis 1922 la loi du 20 juillet 1932, modifiant le livre Ier, titre V, chapitre VI du Code civil « Des droits et des devoirs respectifs des époux », y a pourvu par les dispositions des articles 213b, 219, 220 et 223a, b et c.

Il s'en écarte encore en ce que, pour l'exercice de la profession d'avoué, l'autorisation maritale n'est pas révocable. Il va de soi qu'il ne peut appartenir au mari de la femme avoué, même s'il s'y croit fondé, de mettre à son gré un terme à l'exercice d'une profession étroitement liée à l'administration de la justice. Les prérogatives de celle-ci ne peuvent supporter la concurrence de la primauté des droits du mari dans la communauté des intérêts conjugaux.

Le Ministre de la Justice,
A. VAN GLABBEKE.

PROJET DE LOI.

CHARLES, PRINCE DE BELGIQUE,
RÉGENT DU ROYAUME,

A tous, présents et à venir, SALUT.

Sur la proposition du Ministre de la Justice,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Le Ministre de la Justice est chargé de présenter en Notre nom, aux Chambres législatives, le projet de loi dont la teneur suit :

Article premier.

La femme qui réunit les qualités requises des candidats aux fonctions d'avoué peut être nommée avoué soit près une Cour d'appel, soit près un Tribunal de première instance.

*
**

Het ontwerp is bijgevolg ruimschoots verantwoord. Het lijkt zelfs noodig dezen maatregel als een corollarium van de wet van 7 April 1922 onverwijld door te voeren.

In tegenstelling met die wet bemoeit het ontwerp zich niet met het regime van de bewilliging van den man, tenzij om de kennisgeving daarvan aan het college van pleitbezorgers te regelen. Sedert 1922 immers heeft de wet van 20 Juli 1932, waarbij de bepalingen van boek I, titel V, hoofdstuk VI van het Burgerlijk Wetboek « De wederzijdsche rechten en plichten van de echtgenooten » werden gewijzigd, dat punt geregeld door invoering van de bepalingen van de artikelen 213b, 219, 220 en 223a, b en c.

Het ontwerp wijkt verder nog van die wet af door te bepalen dat, voor de uitoefening van het beroep van pleitbezorger, de bewilliging van den man niet herroepelijk is. Het spreekt van zelf dat het den echtgenoot van de vrouw die pleitbezorger is, zelfs indien hij meent daartoe gerechtigd te zijn, niet mag behooren naar zijn goedvinden een einde te maken aan de uitoefening van een beroep dat nauw in verband staat met de rechtsbedeeling. Het zou niet opgaan dat de voorrechten van de rechtsbedeeling afbreuk zouden lijden door aanspraak op voorrang voor de rechten van den man in de gemeenschap der echtelijke belangen.

De Minister van Justitie,
A. VAN GLABBEKE.

WETSONTWERP.

KAREL, PRINS VAN BELGIË,
REGENT VAN HET KONINKRIJK,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, HEIL.

Op de voordracht van den Minister van Justitie,

WIJ HEBBEN BESLOTEN EN WIJ BESLUITEN :

De Minister van Justitie is belast in Onzen naam, bij de Wetgevende Kamers, het ontwerp van wet in te dienen waarvan de tekst volgt :

Eerste artikel.

De vrouw die de hoedanigheden bezit welke van de kandidaten tot het ambt van pleitbezorger vereischt zijn, kan, hetzij bij een Hof van beroep, hetzij bij een Rechtbank van eersten aanleg tot pleitbezorger worden benoemd.

Art. 2.

Par dérogation à l'article 203, alinéa 2, de la loi du 18 juin 1869, d'organisation judiciaire, la femme avoué porteur du diplôme de docteur en droit ne peut être appelée, à défaut de juge suppléant, pour compléter le Tribunal de première instance.

Art. 3.

L'autorisation maritale d'exercer la profession d'avoué est transmise en copie au syndic des avoués; elle est irrévocable.

Donné à Bruxelles, le 24 juin 1946.

Art. 2.

In afwijking van artikel 203, alinea 2, der wet van 18 Juni 1869 op de rechterlijke inrichting, mag de vrouw, pleitbezorger, die het diploma van doctor in de rechten bezit, niet geroepen worden om, bij ontstentenis van een plaatsvervangenden rechter, de Rechtbank van eersten aanleg aan te vullen.

Art. 3.

De bewilliging van den man tot het uitoefenen van het beroep van pleitbezorger wordt aan den syndicus der pleitbezorgers in afschrift overgelegd; zij is onherroepelijk.

Gegeven te Brussel, den 24e Juni 1946.

CHARLES

PAR LE RÉGENT :

Le Ministre de la Justice,

VANWEGE DEN REGENT :

De Minister van Justitie,

A. VAN GLABBEKE.
